

T-4

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 3/23) i člana 31. stav (4) Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11, 15/21, 18/24 i 10/25), na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 119. sjednici, održanoj 27.02.2026. godine,
d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2025. godinu (Godišnji izvještaj), broj: 18/01-02-1-6206-5/25.

II.

Zaključak sa Izvještajem iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 30 - 3865 /26
Datum, 27.02.2026. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove,
 1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

PREMIJER

Nezir Pivić

Broj: 18/01-02-1-6206-5/25

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-decembar 2025. godine
(Godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2026. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3
II IZVRŠENJE CILJEVA	4
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	5
<i>Ila Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike</i>	6-24
1. Inspektorat rada i zaštite na radu i socijalne zaštite	7-11
1.1. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	7-9
1.2. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10-11
1.3. Kantonalna inspekcija socijalne zaštite	11
2. Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	12-16
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	16-19
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	16-18
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	18-19
4. Inspektorat tehničkih inspekcija	20-24
4.1. Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	20-21
4.2. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	21-22
4.3. Kantonalna termoeenergetska inspekcija	22-24
4.4. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	24
<i>I Ib Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,</i>	25-41
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	26-30
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	26-27
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	27-29
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	29-30
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	30
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	31-34
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	31
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	31-32
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	32
2.4. Kantonalna građevinska inspekcija	32-34
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	34-38
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	34-38
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	38-43
4.1. Kantonalna sanitarna inspekcija	38-39
4.2. Kantonalna zdravstvena inspekcija	39-41
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	41-43
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	44
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	44
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	44-46
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	45
2. Drugi kontinuirani poslovi	46
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	47-48
1. Ocjena stanja	47
2. Programska orijentacija	48
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	49

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - decembar 2025. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11, 15/21, 18/24 i 10/25).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Gradu Visoko i općini Maglaj. Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, socijalne zaštite, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2025. godinu, te naredbama i odlukama drugih institucija. U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2025. godinu, u izvještajnom periodu u kontinuitetu su se posebno provodile aktivnosti nadzora na otkrivanju, spriječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu, obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš, te subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja. Pored navedenog, poduzimane su preventivne i korektivne mjere u zakonom dozvoljenim slučajevima koji kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj imale su nepovoljne odredbe zakonskih rješenja, koje su otežavale efikasnost inspekcijskog nadzora, kao što su:

- Zakon o unutrašnjoj trgovini Federacije BiH („Službene novine FBiH“, br. 87/24) sadrži nejasne odredbe u vezi s utvrđivanjem prekršajnih sankcija. Posebno otežavajuća okolnost je činjenica da zakon ne definira jasno sve segmente od značaja za nadzor.
- Zakon o turizmu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 12/22) nije u potpunosti uredio pitanje rad bez odobrenja fizičkih lica, posebno u dijelu koji se odnosi na prekršajne sankcije.
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/16) ne rješava pitanje smještajnih kapaciteta i posebno regulaciju oglašavanja „stan na dan“ od strane fizičkih lica. Većim dijelom se oslanja na federalni zakon, što stvara evidentne probleme u potpunoj primjeni i uređenju ove oblasti, koja nije u potpunosti riješena ni na federalnom nivou.
- Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje („Službene novine Federacije BiH“, br. 38/22) predstavlja jedan od gorućih problema s kojima se inspektori susreću. Naime, zakon nije u potpunosti uredio pitanja vezana za izricanje upravnih mjera, jer žalba odlaže izvršenje mjere dok rješenje ne postane konačno, odnosno dok drugostepeni organ ne donese odluku, te nije utvrđen žalbeni rok pa se primjenjuje rok iz ZUP-a. Dodatni problem predstavljaju propisane sankcije za počinitelje prekršaja, posebno fizička lica i obrtnike.
- Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 28/06, 2/10, 57/20, 44/22) nije u potpunosti regulisao pitanje nelegalnih taksi prijevoznika. Ova materija bi se mogla efikasnije urediti donošenjem kantonalnog Zakona o uređenju saobraćaja na području Zeničko-dobojskog kantona, po uzoru na Kanton Sarajevo ili kantonalnog Zakona o cestovnom prijevozu po uzoru na TK uz adekvatno tretirane mehanizme za suzbijanje nelegalnog prijevoza. Postojeća zakonska rješenja su nedostatna za rješavanje problema nelegalnog prijevoza.

Ocjena izvršenja cilljeva i postignuti rezultati
Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.2025-31.12.2025. GODINE

Red br.	NAZIV INSPEKCIJE	Broj pregleda planirano	Broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	Izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	Zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA - RADNI ODNOSI	1.480	1.536	286	861	917.400	40	64.500	119	92
2.	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	363	377	141	106	193.580	8	16.000	8	1
3.	INSPEKCIJA SOCIJALNE ZAŠTITE	-	16	2	4	8.000	4	8.000	-	-
4.	TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	2.645	2.690	598	1.113	1.462.751	76	129.550	197	47
5.	INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET	738	746	61	853	692.300	-	-	57	12
6.	INSPEKCIJA ZA CESTE	160	234	53	42	25.600	-	-	6	8
7.	ELEKTROENERGETSKA	155	117	25	12	32.000	-	-	1	1
8.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	70	72	11	8	36.100	8	36.100	2	1
9.	TERMOENERGETSKA	172	173	519	1	1.000	1	1.000	-	5
10.	POLJOPRIVREDNA	627	759	25	331	327.710	2	4.000	25	18
11.	VODNA	330	370	43	44	28.800	44	28.800	8	1
12.	ŠUMARSKA	340	343	68	43	90.210	4	8.000	2	2
13.	ZAŠTITA OKOLINE	150	160	26	16	84.400	1	1.000	8	2
14.	GRAĐEVINSKA	160	111	1	0	0	0	0	0	0
15.	VETERINARSKA	4.160	4.471	219	104	125.760	23	32.000	12	14
16.	ZDRAVSTVENA	160	173	69	21	33.650	5	9.000	2	0
17.	SANITARNA	702	937	385	215	292.900	103	154.800	67	237
18.	FARMACEUTSKA	208	242	97	37	146.500	12	22.000	5	8
	UKUPNO:	12.620	13.527	2.629	3.811	4.498.661	331	514.750,00	519	449

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima rada, zaštite na radu i socijalne zaštite, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se devet vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove je prikazan u narednoj tabeli:

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku *
1.	Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	Glavni kantonalni inspektor rada	-	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	Kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	9	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	Kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
1.c	Kantonalna inspekcija socijalne zaštite	Kantonalni inspektor socijalne zaštite	-	2
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	Glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		Kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	13	21
3.	Inspektorat za ceste i cestovni promet	Glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet	-	1
3.a	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	Kantonalni inspektor za cestovni promet	3	6
3.b	Kantonalna inspekcija za ceste	Kantonalni inspektor za ceste	2	2
4.	Inspektorat tehničkih inspekcija	Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	1	1
4.a	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	Kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.b	Kantonalna termoenergetska inspekcija	Kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
4.c	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	Kantonalni rudarsko-geološki inspektor	-	2
UKUPNO:			34	57

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratom tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije rukovodi glavni kantonalni tržišni inspektor.

Inspektoratom za tehničke inspekcije rukovodi glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije, inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet - po ovlaštenju, a inspektoratom rada, zaštite na radu i socijalne zaštite rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

1.INSPEKTORAT RADA, ZAŠTITE NA RADU I SOCIJALNE ZAŠTITE

Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite sastoji se od tri kantonalne inspekcije: kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa, kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu i kantonalna inspekcija za socijalnu zaštitu.

Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite broji 11 izvršilaca, 9 kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu, dok radno mjesto kantonalnog inspektora socijalne zaštite nije popunjeno.

1.1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je izvršenje 1480 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 1552 inspeksijska nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	1480	Redovni inspeksijski nadzor	1292	
		Kontrola izvršenja rješenja	188	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	1552	Redovni inspeksijski nadzor	835	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	473	
		Kontrola izvršenja rješenja	244	
Poduzete mjere	Rješenja	288	Rješenja o zabrani	189
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	99
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	5		
	Prekršajni nalozi: UKUPNO 865	-F.P. 821 -K.P. 44	Iznos izrečenih novčanih kazni: 852.900 KM 72.500 KM 925.400 KM	
Broj lica zatečenih „na crno”	386			
Broj lica koja su nakon inspeksijskog nadzora zasnovala radni odnos	78			
Broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana	153			
Broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja	17			
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	92			
Broj zaprimljenih predstavki	524			

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	68	47
b) proizvodnja mesa i mesnih prerađevina	10	
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	32	3
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	53	33
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	163	83
2. Trgovinska djelatnost	371	22
3. Ugostiteljska djelatnost	271	112
4. Građevinska djelatnost	45	30
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	43	4
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	18	7
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	193	41
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	41	6
9. Benzinske pumpne stanice	13	
10. Ostale djelatnosti (sportske kladionice, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	394	81
Sveukupno (1 do 10)	1552	386

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- u mjesecu januaru, februaru i martu 2025. godine izvršen je redovan inspekcijski nadzor u 19 turističkih agencija, 20 apoteka, 18 osiguravajućih društava i 15 banaka, sa akcentom kontrole evidencija dolaska na posao i odlaska sa posla.
- u mjesecu februaru izvršen redovan inspekcijski nadzor, u popodnevnom smjenama i u dane vikenda, obrta koji se bave proizvodnjom hljeba i peciva,
- u mjesecu julu u okviru planirane akcije izvršen inspekcijski nadzor u 10 privatnih zdravstvenih ustanova, gdje su zatečena 34 doktora bez regulisanog radno-pravnog statusa,
- u mjesecu oktobru kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalni inspektor socijalne zaštite - po ovlaštenju, u timu su izvršili redovne inspekcijske nadzore u 11 ustanova socijalne zaštite, te su izdali 19 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 22.500 KM, donijeli 5 rješenja o otklanjanju nedostataka, i tom prilikom zatekli 5 lica bez regulisanog radno-pravnog statusa,
- u navedenom periodu, na osnovu zaprimljenih predstavi, veliki broj usmjerenih inspekcijskih nadzora vršen je u timskom radu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima,
- u navedenom periodu utvrđeno nezakonito radno angažovanje 386 osoba o čemu je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena nadležna JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,

- u navedenom periodu djelovanjem inspekcije rada 78 osoba zasnovale su radni odnos u skladu s Zakonom.
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola 153 radne dozvole izdatih od strane JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,
- glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju odgovorio je na 161 pismeni zahtjeva-upit za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblasti zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 7235 osoba, od kojih je prema polnoj strukturi 4402 ženskog i 2833 muškog spola.
- tokom izvještajnog perioda izvršen je veći broj usmjerenih inspekcijskih nadzora na osnovu naloga Kantonalnog tužilaštva Zeničko-dobojskog kantona,
- najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, onemogućavanje korištenja godišnjih odmora, nevođenje evidencija o prisustvu radnika na poslu, postojanje prekovremenog rada, a u manjem omjeru nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 02/24), koji su sankcionirani represivnim mjerama, odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.
- posebno ukazujemo da pored prekršajnih mjera, kantonalni inspektori izdaju i upravne mjere zabrane daljnjeg angažovanja lica zatečenih bez regulisanog radno-pravnog statusa, što u velikoj mjeri doprinosi povećanom broju lica sa kojima poslodavci zasnivaju radni odnos, te se na taj način godinama znatno puni i federalni PiO-MiO i Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je okarakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo i ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali i isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), počinje da se mijenja u korist zaposlenika, a kao posljedica odliva kvalifikovane radne snage u treće zemlje. Isto se da zaključiti prema broju osoba zatečenih da rade na crno koji je u opadanju

Odliv radne snage u treće zemlje doprinio je da se poveća uvoz radne snage iz Turske, Bangladeša, Nepala i Indije u oblasti građevinarstva i tekstilne proizvodnje, samim tim došlo je do povećanja radnog angažovanja stranaca bez radne dozvole i zaključenih ugovora o radu i obrazaca prijave kod nadležnog organa.

Tokom vršenja redovnih i umjerenih inspekcijskih nadzora uočene su povrede prava iz radnog odnosa koje se odnose zakonom predviđene odmomore: dnevni, sedmični, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, prekovremeni rad i dr.

Takođe, posebno je uočeno da se u javnim ustanovama i preduzećima ne vode redovne evidencije odlaska i dolaska sa posla radnika, što otvara mogućnost zloupotrebe položaja od strane odgovornih osoba.

1. 2. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnost

Programom rada za 2025. godinu u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je izvršenje 363 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je 377 inspeksijskih nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	363	Redovni inspeksijski nadzor	293	
		Kontrola izvršenja rješenja	70	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	377	Redovni inspeksijski nadzor	174	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	35	
		Kontrola izvršenja rješenja	168	
Poduzete mjere	Rješenja	141	Rješenja o zabrani	38
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	103
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi UKUPNO: 106	- 98 F.P - 8 K.P	Iznos izrečenih novčanih kazni: - po f.p 177.580 - po k.p 16.000 UKUPNO: 193.580 KM	
Broj uviđaja povodom povrede na radu*			71	
Broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta			337	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1	
Broj zaprimljenih predstavki			26	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	86
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	47
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	8
Oblast rezanja drveta	62
Oblast mesne industrije	5
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	17

Oblast poljoprivrede	2
Oblast prometa nafte, naftnih prerađevina i plina	3
Oblast prijevoza robe i putnika	11
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	44
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	92
UKUPNO:	377

Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspeksijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020. godine i objavljen u Službenim novinama FBiH broj:79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima poboljšanje stanja

Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljane navedenih poslova.

Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme, prilikom vršenja inspeksijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su poblize definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra(odgovarajuće pravilnike),u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

1.3. KANTONALNA INSPEKCIJA SOCIJALNE ZAŠTITE

Do dana podnošenja ovog izvještaja radno mjesto Kantonalnog inspektora socijalne zaštite nije popunjeno, a poslove kantonalnog inspektora socijalne zaštite je vršio kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa po ovlaštenju.

2.KANTONALNI TRŽIŠNO – TURISTIČKO – UGOSTITELJSKI INSPEKTORAT

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. godine do 31.12.2025. godine planirano je dvijehiljade šeststotina četrdeset pet (2645), a izvršeno je ukupno dvijehiljade šeststotina devedeset (2690) inspekcijskih nadzora. Kantonalna tržišna inspekcija ima četrnaest (14) izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		2645	Redovni inspekcijski nadzor	2065
			Kontrola izvršenja rješenja	580
Izvršeno inspekcijskih nadzora		2690	Redovni inspekcijski nadzor	1574
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	582
			Kontrola izvršenja rješenja	534
Poduzete mjere	Rješenja	598	Rješenja o zabrani	164
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	434
			Rješenja o upozorenju	0
	ZPPP	3		
Prekršajni nalozi:	1113	Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni:		
	1037-FP 76-KP	1.462.751,00 KM 1.333.201,00 KM- F.P. 129.550,00 KM- K.P.		
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	5			
Broj zapečaćenih objekata	1			
Broj slučajeva oduzimanja robe	6	Vrijednost oduzete robe: 1.814,00 KM		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima	47			
Broj zaprimljenih predstavki	576			

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	979
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	28
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	78
Pilane	34
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	24
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	78
Inspekcijski nadzor zlatarskih radnji	12

Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	60
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	42
Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	90
Promet Sekundarnom sirovinama	4
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "Barovi" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffe bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	273
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	201
Inspekcijski nadzor smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pansion)	54
Inspekcijski nadzor putničkih agencija	29
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	170
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	534
UKUPNO:	2690

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Dana 15.01.2025. godine izvršen je inspekcijski nadzor lica koja obavljaju djelatnost na pijaci u Zenici na adresi Maršala Tita br. 48, kojom gazduje JP Tržnica doo Zenica. Inspekcijski nadzor vršen je na dijelu zelene pijace, u dijelu u kojem se vrši prodaja mlijeka, mliječnih i mesnih preradevina te u boksovima u kojim se trguje robom široke potrošnje. U momentu inspekcijskog nadzora u obavljanju djelatnosti zatečeno je 112 lica, a prema istima su preduzete sve mjere i radnje propisane zakonom.
2. Dana 15.01.2025 godine je izvršen inspekcijski nadzor lica koja obavljaju djelatnost trgovine na adresi Kanal br. 38 kada je kontrolisano ukupno 11 lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonskim odredbama. Prilikom inspekcijskog nadzora kod kontrolisanih lica kod kojih su utvrđena kršenja zakonskih odredbi iz nadležnosti tržišne inspekcije preduzete su mjere i radnje propisane zakonom.
3. Dana 30.01.2025. godine i 12.02.2025. godine u saradnji sa policijskim službenicima PS Olovo izvršen je inspekcijski nadzor reznih jedinica na području Općine Olovo. Kontrolisano je ukupno 51 lice od kojih 3 (tri) lica nisu posjedovala odgovarajuće odobrenje za rad i za isto su poduzete zakonom propisane mjere.
4. Tokom mjeseca februara i marta vršen je usmjereni inspekcijski nadzor turističkih agencija, kontrolisano je ukupno 27 subjekata koji pružaju usluge putničkih agencija. Nepravilnosti u radu utvrđene su kod 7 subjekata nadzora, što je sankcionisano sa 14 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 12.900,00 KM.
5. Dana 16.02.2025. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor obrtnika i društava koja se bave proizvodnjom i prodajom pekarskih proizvoda. Kontrolisano je ukupno 29 subjekata nadzora, nepravilnosti u radu su utvrđene kod 22 subjekta nadzora što je sankcionisano sa 34.500,00 KM.
6. U periodu od 5. do 11. februara izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor po Odlukama o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate i odredbama Odluke o mjerama neposredne kontrole cijena određenih proizvoda od interesa za Zeničko - dobojski kanton. Inspekcijski nadzor izvršen je kod ukupno 29 subjekata, 10

privrednih subjekata koji se bave distribucijom naftnih derivata i 19 subjekata nadzora koji vrše djelatnosti trgovine i posluju kao poslovne jedinice u sastavu velikih trgovačkih lanaca. Kod tri privredna subjekta koji se bave distribucijom naftnih derivata utvrđene su nepravilnosti u radu za što su izrečene kazne u ukupnom iznosu od 13.000,00 KM. Inspekcijskim nadzorom nad poštivanjem Odluke o mjerama neposredne kontrole cijena određenih proizvoda od interesa za Zeničko - dobojski kanton utvrđene su nepravilnosti kod 15 subjekata koji vrše djelatnosti trgovine i posluju kao poslovne jedinice u sastavu velikih trgovačkih lanaca, za što su izrečeni prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 105.000 KM.

7. Dana 19.04.2025. godine izvršen je inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad i obavljanja djelatnosti u skladu sa odobrenjem za rad lica koja vrše djelatnost na "Buvljivoj pijaci" u Zenici i pijaci u Varešu.
Nakon okončanog inspekcijskog nadzora, preduzete su sve zakonom propisane mjere i radnje.
8. Dana 27.04.2025. godine izvršena je usmjerena kontrola poštivanja odredbi Zakona o fiskalnim sistemima, Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o unutrašnjoj trgovini na širem području Zeničko – dobojskog kantona. Kontrolisano je ukupno 11 subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost. Nepoštivanje odredbi Zakona o fiskalnim sistemima evidentirano je kod 3 subjekata nadzora za što su izrečeni prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 9.000,00 KM, nepoštivanje odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti utvrđeno je u dva slučaja za što su izrečeni prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 850,00 KM, u jednom slučaju je utvrđeno nepoštivanje odredbi člana 18. Zakona o unutrašnjoj trgovini što je sankcionisano izdavanjem prekršajnog naloga u iznosu od 500,00 KM i u jednom slučaju je evidentiran rad bez odobrenja nadležnog organa za što je izrečena sankcija u iznosu od 1.000,00 KM.
9. U toku mjeseca maja u dva navrata izvršeni su usmjereni inspekcijski nadzori lica koja obavljaju djelatnost trgovine automobilima. Dana 06.05.2025. godine izvršen je inspekcijski nadzor na području općina Doboj jug, Usore i Tešnja, kontrolisano je ukupno 12 lokacija, rad bez odobrenja nadležnog organa utvrđen je kod 7 lica protiv kojih su pokrenuti upravni i prekršajni postupci u skladu sa zakonom. Dana 17.05.2025. godine kontrole su vršene na području Općine Kakanj i Grada Visoko, osim trgovine automobilima na navedeni datum vršena je i kontrola lica koja obavljaju automehaničarsku djelatnost. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad i poslovanja u skladu sa odobrenjem za rad izvršen je kod ukupno 12 lica, nepravilnosti su utvrđene kod 9 lica za što su poduzete zakonom propisane mjere.
10. Usmjereni inspekcijski nadzor lica koja iznajmljuju smještajne kapaciteta putem aplikacije OLX "stan na dan" izvršen je dana 21.05.2025. godine. Kontrolisana lica su po pozivu postupajućih inspektora pristupila u prostorije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove te su sa njima sačinjeni zapisnici na okolnosti iznajmljivanja smještaja. Kontrolisano je ukupno 7 lica koja ne posjeduju odobrenje za rad nadležnog organa i istima su izrečene sankcije u skladu sa odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti FBiH.
11. Tokom mjeseca jula vršeni su usmjereni inspekcijski nadzori poštivanja odredbi Zakona o fiskalnim sistemima u timovima sa inspektorima rada za oblast radnih odnosa i sanitarnim inspektorima. Inspekcijski nadzori vršeni su preraspodjelom radnog vremena u poslije podnevne i noćne smjene kao i rad u dane vikenda. Kontrole odredaba Zakona o unutrašnjoj trgovini, Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o fiskalnim sistemima te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti su vršene kod ukupno 38 subjekata, kod 34 subjekata nadzora utvrđene su nepravilnosti u radu za što su izrečene prekršajne sankcije u ukupnom iznosu od 97.140,00 KM. Vršeni su i inspekcijski nadzori društava koja u svom sastavu imaju više poslovnih jedinica. Usmjerenim inspekcijskim nadzorima vršene su kontrole odredbi Zakona o zaštiti potrošača sa akcentom na sniženja, deklaracije, rasprodaje. Izvršeno je ukupno 10 inspekcijskih nadzora prilikom kojih su nepravilnosti u radu utvrđene kod 2 (dva) subjekata nadzora za što su izrečene kazne u ukupnom iznosu od 2.510,00 KM za pravna i 1.010,00 KM za odgovorna lica.

Također tokom mjeseca jula izvršen je i pojačani inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju promet naftom i naftnom derivatima, kontrolisane su odredbe Zakona o unutrašnjoj trgovini, Zakona o kontroli cijena te Odluke o neposrednoj kontroli cijena. Izvršeno je ukupno 15 inspekcijskih nadzora nepravilnosti u radu kada su u pitanju propisane maksimalne marže po litru derivate nisu utvrđene, za druge utvrđene nepravilnosti u radu izrečeno je 6 prekršajnih naloga (po 3 za pravno i 3 za odgovorno lice) u ukupnom iznosu od 12.600,00 KM.

12. U toku mjeseca augusta osim redovnih inspekcijskih nadzora koji su vršeni u skladu sa Programom rada za 2025. godinu, izvršeni su i usmjereni inspekcijski nadzori subjekata koji vrše djelatnost prodaje rabljenih auto dijelova – auto otpadi. Kontrolisano je ukupno 17 subjekata koji se bave navedenom djelatnošću, a kod 6 subjekata nadzora kod kojih su u momentu inspekcijskog nadzora utvrđene nepravilnosti u radu izrečene su zakonski propisane prekršajne sankcije u ukupnom iznosu od 15.720,00 KM.
13. Posebnim operativnim Planom u mjesecu septembru i oktobru definisana je dinamika i vršena je kontrola lica koja obavljaju registrovanu djelatnost na pijacama na području Zeničko - dobojskog kantona. U mjesecu septembru izvršena je kontrola na četiri (4) pijace. Kontrole su nastavljene i u toku mjeseca oktobra kada je izvršeno dvanaest (12) inspekcijskih nadzora, a utvrđene nepravilnosti u radu lica koja su u momentu kontrole zatečena da obavljaju djelatnost su sankcionisane u skladu sa zakonskim odredbama. Nakon izvršenih kontrola lica koja obavljaju djelatnost na pijacama na području Zeničko – dobojskog kantona izvršena je i kontrola Upravitelja koji pružaju usluge trgovine na malo na pijacama, utvrđene nepravilnosti kod subjekata nadzora sankcionisane su u skladu sa zakonom.
14. U toku mjeseca novembra osim redovnih inspekcijskih nadzora koji su vršeni u skladu sa Programom rada za 2025. godinu izvršeni su i usmjereni inspekcijski nadzori subjekata koji vrše djelatnost prerade mesa kojom prilikom je kontrolisano 40 subjekata i usmjereni inspekcijski nadzori kod 27 subjekata koji vrše prorez oblovine – pilane.
15. Dana 20.12.2025. godine u noćnim satima, timski sa sanitarnim inspektorima, izvršen je inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata na području Gradova Zenica i Visoko, te Općinama Kakanj i Tešanj. Predmet inspekcijskog nadzora iz nadležnosti inspektorata su bile odredbe Zakona o fiskalnom sistemima i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. Izvršeno je ukupno 11 inspekcijskih nadzora, utvrđeno je da 8 subjekata nadzora postupa suprotno zakonskim odredbama za što je izrečeno ukupno 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 24.650,00 KM.
16. Dana 28.12.2025. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor poštivanja odredbi Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o fiskalnim sistemima na području svih općina i gradova kantona. Inspekcijski nadzori vršeni su i timski sa inspektorima rada za oblast radnih odnosa. Izvršeno je ukupno 18 inspekcijskih nadzora, nepravilnosti u radu utvrđene su kod 14 subjekata za što je izrečeno 18 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 34.500,00 KM.
17. U drugoj polovini mjeseca decembra izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor lica koja putem društvenih mreža i aplikacija za smještaj vrše djelatnost iznajmljivanja “stan na dan” od ukupno pozvanih 14 lica za koje su bili dostupni telefonski brojevi pozivu se odazvalo 6 lica od kojih je za 5 utvrđeno da vrše djelatnost bez odobrenja za rad i isto je sankcionisano sa 5 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 450,00 KM.
18. Dana 29.12.2025. godine po pozivu PS Visoko izvršen je inspekcijski nadzor prometovanja pirotehnikom u 7 trgovina na području Grada Visoko, u dva slučaja utvrđeno je da se u prometu nalazi roba bez porijekla za što su izdata 2 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 2.000,00 KM i oduzeta je pirotehnika u vrijednosti od 1.073,00 KM.

Najčešće uočeno kršenje propisa u periodu od 01.01.2025. godine do 31.12.2025. godine odnosi se na neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavci robe, obavljanje djelatnosti bez odobrenja za rad nadležnog organa te nepoštivanje odredbi Odluke o mjerama neposredne kontrole cijena određenih

proizvoda od interesa za Zeničko - dobojski kanton i Odluke Vlade Federacije BiH kojom se propisuje mjera neposredne kontrole cijena određivanjem najvišeg nivoa maloprodajnih cijena pojedinih proizvoda u trgovinama na malo na teritoriji Federacije BiH. Utvrđene nepravilnosti sankcionisane su represivnim mjerama odnosno izdavanjem prekršajnih naloga i upravnim mjerama.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- Inicirati donošenje novog Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača,
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima,
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu,
- Inicirati izmjene Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o turizmu Zeničko – dobojskog kantona. Donošenjem podzakonskih akata, izmjenama pomenutih zakona u koordinaciji sa Turističkom zajednicom Zeničko – dobojskog kantona umnogome bi se doprinjelo razvoju ove i te kako važne grane privrede a pojednostavile bi se i procedure prilikom registracije djelatnosti pogotovo u segmentu iznajmljivanja smještajnih kapaciteta u domaćinstvima i izdavanju „stana na dan“.

3. INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

Inspektorat za ceste i cestovni promet sastoji se od dvije vrste inspekcija: kantonalna inspekcija za ceste i kantonalna inspekcija za cestovni promet. Inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi Glavni kantonalni inspektor za cestovni promet i ceste-po ovlaštenju. Ovaj inspektorat broji pet izvršilaca od kojih tri inspektora za cestovni promet i dva inspektora za ceste.

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je izvršenje 738 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 746 inspeksijskih nadzora. Inpeksijski nadzor u ovoj oblasti vrše tri kantonalna inspektora za cestovni promet.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	738	Redovni inspeksijski nadzor	651	
		Kontrola izvršenja rješenja	87	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	746	Redovni inspeksijski nadzor	602	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	73	
		Kontrola izvršenja rješenja	71	
Poduzete mjere	Rješenja	61	Rješenja o zabrani	28
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	31
			Rješenja o upozorenju	-

			Rješenja o isključenju vozila	2
			Rješenja o udaljavanju vozača	-
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		0	
	ZPPP		0	
	Prekršajni nalozi	853	Iznos izrečenih novčanih kazni: 692.300,00 KM	
	Broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila		2876	
	Broj nelegalnih prijevoznika		14	
	Broj isključenih prijevoznika iz prometa		3	
	Broj udaljavanja vozača iz vozila		-	
	Broj zahtjeva za brisanje iz registra		11	
	Broj zastupanja na usmenim pretresima Pred općinskim sudovima		12	
	Broj zaprimljenih predstavki		131	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	250
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	371
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	621
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	90
d) taksi prijevoz	35
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	125
Ukupno:	746

Pored redovnih inspekcijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po operativnim planovima rada na terenu, službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području kantona nije zadovoljavajuće iz više razloga.

Ono što ga karakteriše jeste veliki broj lica koja nelegalno obavljaju javni prijevoz, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica bez zaposlenja, koja se odlučuju na nelegalan taksi prijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog prijevoza.

Stanje nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari, s obzirom da subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni prijevoz, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako nelojalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet, uspostavljanje efikasnijeg javnog linijskog prijevoza putnika na području cijelog kantona, te postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika, uticalo bi na poboljšanje stanja u navedenoj oblasti.

Poboljšanju stanja u navedenoj oblasti doprinijele bi i izmjene Zakona o cestovnom prijevozu posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa, (nelegalni taksiprijevoz), kao i pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice Lokalne samouprave).

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine, planirano je 160, a izvršeno ukupno 234 inspeksijska nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrše dva kantonalna inspektora za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	160	Redovni inspeksijski nadzor	128	
		Kontrola izvršenja rješenja	32	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	234	Redovni inspeksijski nadzor	111	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	78	
		Kontrola izvršenja rješenja	45	
Poduzete mjere	Rješenja	53	Rješenja o zabrani	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	51
	ZPPP		-	
	Prekršajni nalozi	42	25.600,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			8	
Broj zaprimljenih predstavki			136	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	97
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	71
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	66
Ukupno:	234

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:

- Neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav 8. i 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspekcijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspekcijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu kantonalnog inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija: Kantonalna elektroenergetska inspekcija, Kantonalna termoenergetska inspekcija i Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija, kojima rukovodi Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije.

Inspektorat ima tri izvršioca, od kojih je jedan Glavni kantonalni inspektor, jedan Kantonalni elektroenergetski inspektor i jedan Kantonalni termoenergetski inspektor.

4.1. GLAVNI KANTONALNI INSPEKTOR ZA TEHNIČKE INSPEKCIJE

a) Poduzete aktivnosti

Glavni kantonalni inspektor, uz poslove rukovođenja Inspektoratom, vrši inspeksijski nadzor iz oblasti rudarstva i geologije. U narednom izlaganju dat će se kumulativno tabelarni prikaz rezultata rada za period od 01.01.2025.-31.12.2025. godine, u oblastima rudarstva i geologije.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	70	Redovni inspeksijski nadzor	49	
		Kontrola izvršenja rješenja	21	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	72	Redovni inspeksijski nadzor	52	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	6	
		Kontrola izvršenja rješenja	14	
Poduzete mjere	Rješenja	11	Rješenja o zabrani	6
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	4
			Rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	1		
	Izveštaj o počinjenom krivičnom djelu	6		
	Prekršajni nalozi	8	Iznos izrečenih kazni: 36.100 KM (kantonalni propis)	
Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		1		
Broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge		2		
Broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije		12		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
Broj zaprimljenih predstavki		12*		

*6 predstavki proslijeđeno na nadležno postupanje kod drugih organa

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 12 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

Aktivnosti Glavnog inspektora u izvještajnom periodu bile su, između ostalog, usmjerene i na sprečavanje nezakonite eksploatacije mineralnih sirovina, podnošenjem izvještaja o vršenju krivičnog djela Kantonalnom tužilaštvu, sa ciljem zaštite mineralnih sirovina kao državne imovine/pokretnine od krađe. Prekršajni postupci, protiv subjekata kod kojih je utvrđeno činjenje prekršaja bespravne eksploatacije, su obustavljeni do okončanja eventualnih krivičnih postupaka, odnosno procesnih radnji Kantonalnog tužilaštva, koje neće uticati ili biti u koliziji sa izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti tehničkih inspekcija, sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Zbog nemogućnosti procjene imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi je neprovodiva. Da bi se riješila navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažiranje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i vještaka ekonomske struke. Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije na stručnoj razini, sa resornim Ministarstvom za privredu Zeničko – dobojskog kantona, neophodno je da se u navedenom organu radno angažira stručno lice iz oblasti rudarstva.

4.2. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za period od 01.01.2025.-31.12.2025. godine planirano je 155 i izvršeno ukupno 117 inspekcijskih nadzora. Razlog neizvršenja planiranog broja inspekcijskih nadzora je što je inspektor bio duži period na bolovanju. Poslove elektroenergetskog inspektora obavlja jedan izvršilac.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	155	Redovni inspekcijski nadzor	89	
		Kontrola izvršenja rješenja	66	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	117	Redovni inspekcijski nadzor	76	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	17	
		Kontrola izvršenja rješenja	24	
Poduzete mjere	Rješenja	25	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	24
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		-	

	Prekršajni nalozi:	12	Iznos izrečenih kazni: 32.000,00 KM (federalni propis)
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		-
Broj zatraženih sudskih odlučivanja na prekršajne naloge			1
Broj zapečaćenih objekata			-
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1
Broj zaprimljenih predstavki			19*

* jedna predstavka dostavljena je na nadležno postupanje Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, a jedna ne spada u nadležnost inspekcije.

Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu aktivno vršio nadzor nad srednje naponskim i niskonaponskim mrežama kod javnih poduzeća elektroprivreda na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i kod privatnih subjekata, posebice onih koji su vlasnici ili korisnici trafostanica. Osim toga vršen je inspekcijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama. Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu djelovao sa ciljem poboljšanja kvalitete infrastrukture elektroenergetskih mreža, čime se smanjuje mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, a što u konačnici može smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata u Zeničko-dobojskom kantonu zbog isključenja električne energije.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Glavni razlog koji se negativno odražava na postojeće stanje je zastarjelost niskonaponske i srednje naponske elektroenergetske mreže u Zeničko-dobojskom kantonu. U cilju poboljšanja stanja u oblasti, neophodno je ulaganje u infrastrukturu elektroenergetskih mreža od strane javnih poduzeća, odnosno nadležnih elektroprivreda u Zeničko-dobojskom kantonu.

Prilikom vršenja inspekcijskih nadzora uočeno je nepoznavanje zakona i propisa od strane pojedinih pravnih i fizičkih lica vezano za elektroenergetske objekte i postrojenja, a u smislu poznavanja prava i dužnosti korisnika elektroenergetske mreže u skladu sa Zakonom o električnoj energiji FBiH, te u takvim slučajevima inspektor djeluje preventivno (usmeno upoznavajući subjekte nadzora sa njihovim pravima i obavezama), te rješenjima nalaže otklanjanje utvrđenih nedostataka.

4.3. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je 172 a izvršeno ukupno 173 inspekcijska nadzora. Poslove termoenergetskog inspektora obavlja jedan inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada u izvještajnom periodu prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		172	Redovni inspekcijski nadzor	132
			Kontrola izvršenja rješenja	40
Izvršeno inspekcijskih nadzora		173	Redovni inspekcijski nadzor	48
			Inspekcijski nadzor po zahtjevima stranaka	83
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	4
			Kontrola izvršenja rješenja	38
Poduzete mjere	Rješenja	519	Rješenja za dalji rad	479
			Rješenja o zabrani rada	26
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	14
	ZPPP		-	
	Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu		-	
	Prekršajni nalozi	1	Iznos izrečenih kazni: 1.000,00 KM (kantonalni propis)	
	Zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		-	
Broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge			-	
Uuvjerenja za novoizgrađena tlačna postrojenja			-	
Broj otvorenih i izdatih "isprava"			117	
Uplaćena taksa za izdata rješenja			5960,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			5	
Broj zaprimljenih zahtjeva			81	
Broj zaprimljenih predstavki			4	

Inspekcijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan utjecaj na okoliš. Inspekcijski nadzori su vršeni po podnesenim zahtjevima korisnika termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, o izvršenim periodičnim pregledima prema tehničkim propisima, kao i redovni pregledi, radi utvrđivanja ispravnosti termoenergetskih postrojenja, uređaja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji. Osim toga, vršen je inspekcijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama, kao i po nalogu neposrednog rukovodioca za pojačani nadzor i poduzimanje mjera iz nadležnosti subjekata kod kojih je prethodnim inspekcijskim nadzorima utvrđeno da posjeduju neispravne boce za tečni plin/gas, kao i kod drugih koji obavljaju tu djelatnost.

Od ukupnog broja pregledanih termoenergetskih postrojenja, najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce auto plina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO₂", boce punjene komprimiranim zrakom, te ostala stabilna i pokretna termoenergetska postrojenja, uređaji i posude pod pritiskom.

Imajući u vidu specifičnost inspeksijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumijeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspeksijski nadzor.

Najčešće kršenje propisa u oblasti je taj što korisnik nije, pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i sigurnom stanju tehničku dokumentaciju, termoenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom, i nije vršio obuku rukovaoca postrojenjem.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulirana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom nivou razvoja zemlje. Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu), usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspeksijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovedivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja Evropske unije. U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se propisi: DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoenergetskih postrojenja. Sa ciljem poboljšanja stanja u oblasti inspeksijskog nadzora neophodno je donošenje Zakona o termoenergetskoj inspekciji na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Primjena Uredbe sa zakonskom snagom o termoenergetskoj inspekciji („Službeni list RBiH“, broj: 23/1992) znatno je otežana iz osnovnih razloga nemogućnosti izricanja prekršaja, jer su propisani u dinarima, te su predviđena dva nivoa nadzora republički i općinski, kao i drugih razloga.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problem ugradnje pokretnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno pribavljenih urbanističkih saglasnosti, upotrebnih i lokacijskih dozvola. U cilju rješavanja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspeksijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nedostaje saradnja sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebnih dozvola za predmetna postrojenja.

Aktuelan je problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5, 10 i 35 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti. Sa ciljem rješavanja navedenog problema potrebno je donošenje propisa na državnom nivou, kojim bi se ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.4. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

Trenutno u Upravi nema uposlenog rudarsko-geološkog inspektora, a poslove rudarsko-geološke inspekcije obavlja Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije.

IIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	Kantonalni poljoprivredni inspektor	4	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	Kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	Kantonalni šumarski inspektor	2	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	Kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	Kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	Kantonalni inspektor zaštite okoline	1	5
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	Kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	Kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	Kantonalni veterinarski inspektor	12	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	Glavni kantonalni inspektor	-	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	Kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	Kantonalni sanitarni inspektor	3	5
4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	Kantonalni farmaceutski inspektor	2	2
UKUPNO:			29	52

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora po ovlaštenju. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije ima glavnog kantonalnog

inspektora, dok poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, obavlja kantonalni veterinarski inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave, a Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, kantonalni sanitarni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025.godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je 627, a izvršeno ukupno 759 inspeksijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima 5 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	627	Redovan inspeksijski nadzor	599	
		Kontrola izvršenja rješenja	28	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	759	Redovni inspeksijski nadzor	696	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	42	
		Kontrola izvršenja rješenja	21	
Poduzete mjere	Rješenja	25	Rješenja o zabrani	1
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	22
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		1	
	Prekršajni nalozi	331	Iznos izrečenih novčanih kazni: 327.710,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred pćinskim sudovima			18	
Broj zaprimljenih predstavki			51	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	24
Poticaji u poljoprivredi	78
Poljoprivredno zemljište	611
Fitofarmaceutska sredstva	9
Stočarstvo	11
Ribarstvo	13
Mineralna đubriva	13
UKUPNO:	759

Inspeksijski nadzori su se u najvećem dijelu vršili u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u

pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspekcijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 611 zahtjeva. Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti, a koje su se odnosile na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta bez prethodno pribavljene poljoprivredne saglasnosti donesena su 4 rješenja i izdato 326 prekršajnih naloga.

U skladu sa odredbama Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika za ostvarenje prava na federalni poticaj u animalnoj proizvodnji-proizvodnja mlijeka, sa akcentom na utvrđivanje broja zatečnih obilježenih muznih grla u stajskom objektu i pripadajućih mliječnih kartona za iste (na osnovu utvrđenih nepravilnosti doneseno 11 rješenja).

Inspekcijski nadzor u oblasti prometa sjemena i sadnog materijala, a u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja, odnosio se na ispunjavanju propisanih uslova u smislu registracije kod nadležnog suda za obavljanje navedene djelatnosti, zapošljavanja stručnih lica, obezbjeđivanja deklaracije uz otpremnicu i deklaracije na ambalaži i drugih odredaba propisanih zakonom (na osnovu utvrđenih nepravilnosti doneseno 1 rješenje).

Kad je u pitanju primjena Pravilnika o pčelarstvu koji je donesen na osnovu Zakona o stočarstvu, utvrđene su nepravilnosti; pčelinjak nije odmaknut na dovoljnoj udaljenosti od susjedne parcele, nema identifikacione ploče i internih oznaka košnica (donesena 4 rješenja).

Prilikom inspekcijskog nadzora u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu kontrolisane su odredbe koje odnose na poribljavanje ribolovnih voda, posjedovanja propisane ribolovne dozvole korisnika ribolovnog prava, ribolov nedozvoljenim sredstvima i alatima i dr. (na osnovu utvrđenih nepravilnosti izdato 5 prekršajnih naloga i donesena 4 rješenja).

Prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava (na osnovu utvrđenih nepravilnosti doneseno 1 rješenje).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Za rješavanje problema nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspekcijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025 do 31.12.2025. godine planirano je 330, a izvršeno ukupno 370 inspekcijskih nadzora. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršilaca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli

Planirano inspekcijskih nadzora	330	Redovni inspekcijski nadzor	290
		Kontrola izvršenja rješenja	40

Izvršeno inspekcijskih nadzora		370	Redovni inspekcijski nadzor	265
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	63
			Kontrola izvršenja rješenja	42
Poduzete mjere	Rješenja	43	Rješenja o zabrani	13
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	28
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	44	Iznos izrečenih novčanih kazni: 28.800,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			1	
Drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije			1	
Broj zaprimljenih predstavki			115	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora :

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Korištenje voda	41
Zaštita voda	113
Zaštita od voda	12
Vađenje materijala iz vodotoka	58
Javno vodno dobro	48
Posebne vodne naknade	87
Izgradnja objekata	11
Ukupno:	370

Stanje u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Značajan broj inspekcijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspekcijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (*subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima*). Isto tako, u navedenoj oblasti, iz pismenih predstavki utvrđeno je da Gradovi Zenica i Visoko kao i općine Kakanj, Vareš, Žepče, Zavidovići, Maglaj, Doboj Jug i Usora nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav 3. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Dio inspekcijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanja odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obavezu iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.

- Resornom Ministarstvu se ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu („Službene novine F BiH“, br. 71/09i 70/24), a koji je donijet na temelju člana 61. stav (9) Zakona o vodama (“Službene novine F BiH“, br. 70/06). U skladu sa Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika u članu 6. stoji da su općinska/kantonalna/federalna vodna i okolišna inspekcija i mjesno nadležna agencija za vode dužne osigurati kontakt broj dostupan 24 sata za prijem dojava o incidentnim situacijama i da kontakt brojevi trebaju biti istaknuti na web stranicama nadležnih tijela.
- U segmentu javno vodno dobro je bio manji broj inspekcijskih kontrola, ali opet se ukazuje na to da resorno kantonarno Ministarstvo pokrene procedure i inicira nadležne službe Gradova/Općina Zeničko-dobojskog kantona, na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteta biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.
- U okviru vodoprivrednih segmenata korištenje voda, posebne vodne naknade, vađenje materijala iz vodotoka i izgradnja vodoprivrednih objekata, može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni faktori koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

- Pojedine općine na području Kantona (Olovo, Žepče, Vareš, Maglaj i Doboj Jug) nemaju općinske vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene “terenske pokrivenosti”, smatramo važnim da se ova obaveza navedenih općina što prije ispuni.
- Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim izraditi Elaborat o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije), te adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo.

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. planirano je 340, a izvršeno ukupno 343 inspekcijska nadzora. Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	340	Redovni inspekcijski nadzor	292	
		Kontrola izvršenja rješenja	48	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	343	Redovni inspekcijski nadzor	241	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	31	
		Kontrola izvršenja rješenja	71	
Poduzete mjere	Rješenja	68	Rješenja o zabrani	-
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	66

		Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	-	
	Prekršajni nalozi	43	Iznos izrečenih novčanih kazni: 90.210,00 KM
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			2
Broj zaprimljenih predstavki			33

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	30
Iskorištavanje šuma	59
Pilane – prerađivači drveta	39
Zaštita i zdravstveno stanje šuma	104
Doznake i projektna dokumentacija	28
Šumsko-uzgojni radovi	25
Promet drveta	58
Ukupno:	343

Inspekcijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

Prilikom vršenja redovnih inspekcijskih nadzora, obavljane su i kontrole prometa drvetom i bespravne sječe šume, obilascima rejonu na području gradova/općina u kojima se vršio inspekcijski nadzor.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica dužeg vremenskog perioda “pravnog vakuma”, nedonošenje federalnog Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kad je u pitanju gospodarenje šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, kako u kaznenim odredbama, tako i u smislu primjene odredbi Zakona koje su u suprotnosti sa drugim propisima, kao npr. član 33. Zakona o šumama - uzurpacije. Također, evidentno je, da je nedovoljan broj uposlenih u Kantonalnoj upravi za šumarstvo, koji ne mogu odgovoriti zadacima proizašlim iz kantonalnog Zakona o šumama, te nastaje situacija da se tehnički prijemi odjela ne obavljaju u rokovima, a i velike površine za čuvanje na terenu predstavljaju problem.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, donošenjem Izmjena Zakona o šumama Zeničko-dobojskog kantona, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspekcijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.).

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025.godinu za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godine, planirano je 150, a izvršeno ukupno 160 inspeksijska nadzora. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša imala je do 06.02.2025. godine 2 izvršioca.

Trenutno inspeksijski nadzor vrši 1 izvršilac (jednom izvršiocu je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju).

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	150	Redovni inspeksijski nadzor	124	
		Kontrola izvršenja rješenja	26	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	160	Redovni inspeksijski nadzor	100	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	23	
		Kontrola izvršenja rješenja	37	
Poduzete mjere	Rješenja	26	-	
		Rješenja o zabrani		3
		Rješenja o otklanjanju nedostataka		12
	Rješenja o upozorenju	11		
ZPPP				
Prekršajni nalozi	16	Iznos izrečenih novčanih kazni: 84.400,00 KM		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		2		
Broj zaprimljenih predstavki		94		

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad provedbom Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o upravljanju otpadom i drugim podzakonskim aktima. U izvještajnom periodu isti se vršio nad sljedećim kategorijama subjekata:

- operatori koji posjeduje okolinske dozvole,
- operatori sa dozvolama za upravljanje otpadom
- stacionirani izvori zagađenja iz postrojenja za sagorijevanje kapaciteta preko 50 kWth,
- industrijski stacionirani izvori zagađenja,
- operatori koji nisu obavezni pribaviti okolinsku dozvolu i/ili dozvolu za upravljanje otpadom
- pravna i fizička lica iz sektora uslužnih djelatnosti.

Na osnovu utvrđenih nepravilnosti doneseno je ukupno 26 rješenja i izdato 16 prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu činjenica utvrđenih kroz inspeksijske nadzore koji su provodeni kako po službenoj dužnosti, tako i po podnesenim predstavkama, može se konstatovati da se najveći broj operatora pridržava

zakonskih normi i ne zanemaruju obaveze propisane dozvolama. Međutim, evidentno je rastuće nezadovoljstvo građana u pogledu opšteg stanja okoliša i efikasnosti njegove zaštite. Najčešće primjedbe i pritužbe odnose se na:

- prisustvo divljih deponija komunalnog i internog otpada u urbanim i prigradskim područjima,
- spaljivanje otpada na otvorenom,
- buku, prašinu i neugodne mirise iz industrijskih i drugih izvora,
- oštećenje kanalizacione infrastrukture i druga narušavanja životne sredine.

Uzroci ovih problema su višestruki, a naročito uključuju:

- nemaran odnos dijela građana prema zaštiti okoliša,
- neadekvatno postupanje jedinica lokalne samouprave,
- povećanu količinu proizvedenog otpada, kako komunalnog, tako tehnološkog, građevinskog i drugih vrsta otpada.

Tokom izvještajnog perioda indentifikovani su i izraženi brojni sistemski problemi koji prevazilaze isključivo djelovanje inspekcije, ali direktno utiču na stanje okoliša u kantonu, kao što su:

- odlaganje animalnog i internog otpada – nedostatak adekvatne infrastrukture na nivou Federacije BiH, pa čak i na državnom nivou,
- stanje gradskih/općinskih deponija, divlje deponije nelegalna odlagališta u prigradskim i ruralnim područjima, njihovo uklanjanje, kao i sanaciju i zatvaranje postojećih općinskih deponija, isključivo u nadležnosti lokalnih samouprava.

U skladu sa navedenim, neophodno je intenzivirati aktivnosti na nivou kantona u pravcu uspostave regionalnih centara za upravljanje otpadom i obezbjediti finansijska sredstva i tehničku pomoć općinama i gradovima za sanaciju i zatvaranje nelegalnih i nesanitarnih odlagališta.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija nema niti jednog izvršilaca. U toku 2025. godine bila je pokrenuta procedura za popunu radnog mjesta kantonalnog urbanističkog inspektora, ali nije bilo prijavljenih kandidata.

2.4. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je 160, a izvršeno ukupno 111 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli

Planirano inspekcijskih nadzora	160	Redovni inspekcijski nadzor	136
		Kontrola izvršenja rješenja	24
Izvršeno inspekcijskih nadzora	111	Redovni inspekcijski nadzor	84
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	1
		Kontrola izvršenja rješenja	26

Poduzete mjere	Rješenja	1	Rješenja o uklanjanju objekta	-
			Rješenja o obustavi upotrebe objekta	-
			Rješenja o obustavi građenja	-
			Rješenja o otklanjanju nepravilnosti	-
			Rješenja o upozorenju	1
ZPPP	-			
Prekršajni nalozi	-	Iznos izrečenih novčanih kazni: -		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih predstavki		98		

Manji broj izvršenih inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani je zbog skorog odlaska u penziju početkom 2026. godine i povećane potrebe za administrativnim radom (završavanje i zaključivanje predmeta, sortiranje i sređivanje dokumentacije i sl.).

U izvještajnom periodu nije utvrđen niti jedan prekršaj, te u skladu s tim nisu izdavani prekršajni nalozi.

U izvještajnom periodu u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju,
- kontrola izvršenja rješenja izdatih od strane nadležnog kantonalnog inspektora koja su izvještajnom periodu postala izvršna i kontrola po prijavama/zahtjevima stanaka.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim gradovima/općinama Kantona zavisio je od razvijenosti grada/općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

b) Razlozi koji su negativno uticali na postojeće stanje u oblasti građevinarstva sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao snovni razlog koji negativno utiče na stanje u oblasti građevinarstva su duge i skupe procedure dobivanja odobrenja za građenje kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodoprivredna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti raznih općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Prema stavu premetnog inspektorata nisu se desila značajna poboljšanja u ovoj oblasti od vremena stupanja na snagu novog Zakona o prostornom uređenju i građenju jer i dalje su procedure za izdavanje građevinskih akata duge zbog velikog broja saglasnosti i dužina procedura za pribavljanje istih. I dalje najbitniji faktor koji bi imao uticaja na poboljšanje stanja u ovoj oblasti je uvođenje jednostavnijih

(jeftinijih) i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama iz Zakona o prostornom uređenju i građenju.

3. INSPEKTORAT VETERINARSKE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je 4160, a izvršena ukupno 4471 inspekcijski nadzor. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 12 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni veterinarski inspektor po ovlaštenju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	4160	Redovni inspekcijski nadzor	4060	
		Kontrola izvršenja rješenja	100	
Izvršeno inspekcijskih nadzora	4471	Redovni inspekcijski nadzor	4134	
		Inspekcijski nadzor po predstavkama	186	
		Kontrola izvršenja rješenja	151	
Poduzete mjere	Rješenja	219	Rješenja o zabrani	10
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	207
			Rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	104	Iznos izrečenih novčanih kazni: 125.760 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		14		
Kaznene prijave		-		
Broj zaprimljenih predstavlki		319		
Broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza		kontrola: 2301, pošiljki: 4081, uzoraka: 957		
Vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki		171.533,86 KM		

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2025. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provodila inspekcijске nadzore po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (zoonoza-bruceloza, tihineloza i salmoneloza) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, nalažanje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u

karantiniranom domaćinstvu, epizootičkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 27 rješenja.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihineloza – 5 žarište na području, i to po jedno na području općine/grada Zenica, Žepče, Olovo, Vareš i Zavidovići (8 trupova divlje svinje pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjena 8 trupova divlje svinje);
- Afrička kuga kod divljih svinja- jedno žarište na području Grada Zavidovića (ukupno 11 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijske pretrage, neškodljivo uklonjeno 18 trupova divljih svinja);
- Bruceloza – 19 žarišta, i to po šest na području općine Kakanj, pet na području Grada Zenica, tri na području općine Olovo, dva na području Grada Visoko i po jedno na području općine Žepče, Grada Zavidovića i općine Breza (ukupno 25 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjeno 20 ovaca, 6 goveda, 2 koze i 1 pas);
- Salmoneloza peradi – tri žarišta, i to dva na području općine Tešanj i jedno na području Grada Visoko, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaražena jata broje 32.880 jedinki brojlera, koji su ekonomski iskorištena na zdravstveno prihvatljiv način, klanjem u odobrenim klaonicama peradi na području Ze-do kantona.
- Američka gnjiloća pčelinjeg legal - 1 žarište, na području općine Tešanj (ukupno 3 pčelinje zajednice pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 3 pčelinje zajednice);

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Provođenjem inspekcijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršeno je ukupno 1693 kontrola, u kojima je pregledano ukupno 4081 pošiljka životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski su ispitana 957 uzoraka, od čega 267 uzorka na mikrobiološku ispravnost i 690 uzorka kontrolirano na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala).

Za provedene veterinarsko-zdravstvene nadzore u izvoznim objektima i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune za subjektima nadzora ukupne vrijednosti od 171.533,86 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 64 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja i kontrole rezidua, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 110 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

Uputstvom za provođenje Plana službenog uzorkovanja hrane u 2025. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Zeničko-dobojski kanton planirano je da se uzme 95 uzoraka i nad istima provede 383 laboratorijske analize. Od ukupnog broja ispitanih uzoraka kod 7 uzoraka sirovog mlijeka dobijen je neusklađen rezultat ispitivanja, odnosno utvrđeno povećano prisustvo ukupnog broja bakterija i somatskih stanica (CFU/OEM), kod tri uzorka mesnih pripravaka (mljeveno meso i ćevap) iz proizvodnog objekta neusklađen rezultat, odnosno povećano prisustvo Aerobnih mezofilnih bakterija, kod dva uzorka mesa utvrđene vrijednosti hidrosimetilfurfuralam (HMF) više od maksimalno propisanih vrijednosti i u jednom uzorku mesa peradi utvrđeno prisustvo bakterija salmonella spp., čijom serotipizacijom nije utvrđeno prisustvo serotipova salmonella od interesa za javno

zdravstvo. Realizacija Plana službenog uzorkovanja za 2025. godinu od strane kantonalne veterinarske inspekcije Ze-do kantona iznosi 100 %, a neusklađeni rezultati laboratorijskog ispitivanja hrane po Planu čine učešće od 12,63 % od ukupnog broja ispitanih uzoraka, odnosno 6,26 % od ukupnog broja izvršenih laboratorijskih analiza. Za subjekte kod kojih su utvrđeni neusklađeni rezultat ispitivanja po Planu, postupajući inspektori su izrekli korektivne mjere, izdavanjem ukupno 12 rješenja za otklanjanje nepravilnosti.

Planom službenog uzorkovanja na prisustvo salmonele kod žive peradi u 2025. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva potrebno je bilo provesti službene kontrole i uzorkovanja na odobrenim farmama peradi u skladu sa Programom kontrole salmonele kod peradi vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 30/18). Na području Zeničko-dobojskog kantona uzgoj peradi se obavlja u 2 valionice i 82 odobrenih farmi, od toga: 59 farma brojlera, 18 farmi koka nesilica (2 odgoj i 16 proizvodnja), 5 farmi matičnih jata (2 odgoj i 3 proizvodnja). U skladu sa Programom kontrole salmonele kod peradi vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 30/18) postupajući po Planu kantonalni veterinarski inspektori su izvršili 32 službene kontrole farmi peradi na području Ze-do kantona, odnosno službene kontrole svih farmi konzumnih nesilica (18, od kojih jedna u toku provođenja Plana nije bila u fazi proizvodnje), valionica (2), farme rasplodnih jata peradi (5) i brojlerskih farmi (7). U okviru Plana izvršeno je uzimanje ukupno 258 službenih uzoraka, od kojih je u 9 uzoraka laboratorijski potvrđeno prisustvo Salmonelle Enteritidis (farme brojlera). Na navedenim farmama kantonalni veterinarski inspektori su proveli postupak suzbijanja salmoneleoze peradi u skladu sa odredbama Zakona o veterinarstvu i Pravilnika o mjerama u slučaju otkrivanja relevantnih serotipova salmonela od interesa za javno zdravstvo kod peradi („Službeni glasnik BiH”, br. 96/13, 14/18) i drugim podzakonskim aktima.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i kontrole kretanja životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla i obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		broj kontrola
1.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (<i>antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova prikupljanja podataka o prehrambenom lancu, postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja</i>)	1643
2.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljaka subjekata u poslovanju sa hranom</i>)	1069
3.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara</i>)	1232
4.	Službene kontrole farmi goveda, ovaca i koza	119
5.	Službene kontrole farmi brojlera	10
6.	Službene kontrole farmi matičnih jata	3
7.	Službene kontrole farmi koka nesilica	15
8.	Postupak neškodljivog uklanjanja mesa zaražene divljači	6

	(trihineleza, afrička svinjska kuga)	
9.	Suzbijanje zataznih bolesti pčela	3
10.	Službene kontrole skloništa za napuštene životinje	2
11.	-Objekti za uzgoj kućnih ljubimaca -Zaštita i dobrobit kućnih ljubimaca u vlasništvu	43
12.	Registrovana prodajna mjesta specijalizirana za promet hrane životinjskog porijekla (meso,sir, jaja)-mesnice, ribarnice	32
13.	Veterinarske organizacije	57
14.	Objekti za maloprodaju veterinarskih lijekova i VMP	1
15.	Službene kontrole odobrenih klaonica peradi -izvozne	10
16.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza- izvozne	5
17.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza - unutrašnji promet	4
18.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa- izvozne	13
19.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa (izrada proizvoda od mesa)-unutrašnji promet	16
20.	Službene kontrole objekata za sirovo mlijeko (sabirališta i prerade)	1
21.	Službene kontrole odobrenih skladišta i opće aktivnosti	6
22.	Službene kontrole odobrenih objekata za sabiranje i punjenje pčelinjih proizvoda	3
23.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kafilarija) -izvozne	3
24.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kožare) -izvozne	4
25.	Službene kontrole operatera nusproizvodima (fizička lica i sl.)	2
26.	Kontrole prevoza životinja i proizvoda životinjskog porijekla (putni pravac)	17
27.	Kontrole stočnih pijaca i manifestacija sa učešćem životinja	1
	UKUPNO	4322
	B/ Kontrolni pregledi/nadzori (kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima)	151
	UKUPNO A+B	4471

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Da bi se osiguralo ispunjavanje svih radnih ciljeva kantonalnih veterinarskih inspektora, kao i sveobuhvatnija organizacija rada iz nadležnosti kantonalne veterinarske inspekcije, naročito u segment kontrole zdravlja životinja (službene kontrole farmi), kontrole objekata za preradu mesa i mlijeka, kontrola prometa namirnica animalnog porijekla u maloprodaji i kontrole kretanja životinja, kao i obavljanja djelatnosti bez odobrenja za rad (npr. klanja životinja "na crno") neophodno je jačanje ljudskih resursa i popuna upražnjenih radnih mjesta u inspektoratu veterinarske inspekcije.

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave. Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje. Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJ

4.1. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godinu planirana su 702, a izvršeno je ukupno 937 inspeksijskih nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima 3 izvršioca, od kojih jedan kantonalni sanitarni inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog inspektora, po ovlaštenju direktora Uprave.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	702	Redovni inspeksijski nadzor	542	
		Kontrola izvršenja rješenja	160	
Izvršeno inspeksijskih nadzora	937	Redovni inspeksijski nadzor	332	
		Inspeksijski nadzor po predstavkama	220	
		Kontrola izvršenja rješenja	385	
Poduzete mjere	Rješenja	385	Rješenja o zabrani	237
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	148
			Rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		12	
	Prekršajni nalozi	215	Iznos izrečenih novčanih kazni: 292.900,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			237	
Broj zaprimljenih predstavki			222	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad zdravstvenom i/ili higijenskom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje i prometa (mesnice, prerade mesa,	627

	proizvodni pogoni, pekare, trgovine, ugostiteljski objekti)	
2.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u zdravstvenim ustanovama	52
3.	Nadzor nad objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni)	59
4.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama – vrtićima i školskim kuhinjama	92
5.	Nadzor nad registrovanim vodnim objektima, prirodne izvorske i mineralne vode u punjenju i prometu	23
6.	Ostalo (dom za stare osobe, sportski objekti, bazeni za rekreaciju, sistematska deratizacija I dr.)	31
7.	Ostali objekti-subjekti	53
UKUPNO:		937

Najveći broj inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu, kantonalni sanitarni inspektori su izvršili u objektima, koji prometuju životne namirnice (ugostiteljski objekti, supermarket, pekare, benzinske pumpe-trgovine). Pored navedenog vršeni su inspekcijski nadzori u predškolskim ustanovama-vrtićima, školskim kuhinjama, objektima u blizini škola, kao i u objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski i kozmetički saloni), zdravstvenim ustanovama, te javnim komunalnim preduzećima kao i punionicama vode na području Zeničko-dobojskog kantona. na osnovu utvrđenih nepravilnosti doneseno je ukupno 385 rješenja; 148 rješenja o otklanjanju nedostataka i 237 rješenja o zabrani rada za uposlenike i zabrana upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

Najčešće kršenje propisa utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Zakonu o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe te Zakona kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

Kantonalna sanitarna inspekcija je u timskom radu vršila inspekcijske kontrole sa kantonalnom inspekcijom za rad i radne odnose i sa kantonalnom tržišno-turističko-ugostiteljskom inspekcijom.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ, kao i izmjenom postojećeg Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti kao i Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

Takodjer, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Kantona.

4.2. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godinu planirano je 160, a izvršeno ukupno 173 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna zdravstvena inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		160	Redovni inspekcijski nadzor	140
			Kontrola izvršenja rješenja	20
Izvršeno inspekcijskih nadzora		173	Redovni inspekcijski nadzor	92
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	43
			Kontrola izvršenja rješenja	38
Poduzete mjere	Rješenja	69	Rješenja o zabrani	23
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	24
			Rješenja o upozorenju	22
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	21	Iznos izrečenih novčanih kazni: 33.650,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
Broj zaprimljenih predstavki			54	

Inspekcijski nadzori su vršeni na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, kao i u privatnim praksama. Kantonalni zdravstveni inspektor, s ciljem zaštite života i zdravlja ljudi, te po dobivenim informacijama i podnesenim pismenim prijavama je izvršio inspekcijske kontrole i fizičkih lica-obrta, gdje su se inspekcijskim nadzorom utvrdile nepravilnosti za koje su poduzete zakonom propisane mjere. Također, vršeni su usmjereni timski inspekcijski sa farmaceutskim inspektorom, a vezani su primjenu lijeka Ubistesin forte koji nije registrovan od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, a što je utvrđeno iz nadležnosti farmaceutske inspekcije, te timski inspekcijski nadzori za primjenu hijaluronskih punila i Butilinom toxina tipa A (zdravstvena inspekcija) i nabavke medicinskih sredstava i lijekova (farmaceutska inspekcija). U mjesecu julu vršeni su pojačani inspekcijski nadzori u timskom radu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima i kantonalnim inspektorima rada za oblat radnih odnosa u privatnim zdravstvenim ustanovama (sekundarna zdravstvena djelatnost).

U izvještajnom periodu, u oblasti zdravstva inspekcijski nadzor je vršen po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakonu o stomatološkoj djelatnosti, Zakonu o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, Zakona o liječništvu, Zakona o sestrinstvu i primaljstvu te po podnesenim pismenim predstavkama.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na kontrolu valjanosti lijekova (rokovi) koji se primjenjuju u privatnim praksama, rad van obima Rješenja (apliciranje hijaluronskih punila), obavljanje djelatnosti bez Rješenja nadležnog organa te obavljanje dopunskog rada suprotno zakonskim odredbama, nevođenje tačne iscrpne i datirane medicinske dokumentacije od strane ljekara i nepostupanje po rješenjima inspektora.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upozna je sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u privatnim stomatološkim ordinacijama	72

2.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama sekundarne zdravstvene zaštite (bolnica, poliklinika)	36
3.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama primarne zdravstvene zaštite (dom zdravlja, ambulanta porodične medicine, hitna medicinska pomoć)	38
4.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u zubotehničkom laboratoriju	2
5.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva fizičkih lica (rad bez dozvole, rad van obima profesije, fitness centri, kozmetički saloni, optike i sl.)	20
6.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva; ustanove socijalne zaštite	1
7.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite (Zavodi)	1
UKUPNO:		173

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspekcijskih kontrola kod subjekata nadzora uočena je nedovoljna informisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu. Takođe, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspekcijskog nadzora na efikasan način.

Važno je ukazati i na činjenicu da uvođenjem e-knjižice (e-kartona), kao i usklađivanjem zakonskih i podzakonskih akata vezanih za vođenje osnovne medicinske dokumentacije, uveliko bi olakšali samu proceduru vezanu za naručivanje pacijenata i termine listi čekanja.

Također, važno je ukazati i na nemogućnost uvida u oglašavanje zdravstvenih radnika, zdravstvenih ustanova, privatnih praksi i grupnih privatnih praksi na javnim glasilima, kao i na sve češće zastupljenim društvenim mrežama, gdje se po navodima subjekata nadzora reklamiraju usluge pružanja zdravstvene djelatnosti izvan obima Rješenja nadležnog ministarstva zdravstva i nemogućnosti korištenja iste u dokazne svrhe. Potrebno je revidirati odgovarajuće zakonske i podzakonske akte kao i smjernice a koji se posebno tiču liste lijekova koji se koriste na svim nivoima zdravstvene zaštite.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2025. godinu, za period 01.01.2025. do 31.12.2025. godine planirano je 208, a izvršena ukupno 242 inspekcijska nadzora. Od 01.08.2025. godine inspekcijski nadzor u ovoj oblasti su vršila 2 izvršioca.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	208	Redovni inspekcijski nadzor	176
		Kontrola izvršenja rješenja	32
Izvršeno inspekcijskih nadzora	242	Redovni inspekcijski nadzor	169

			Inspekcijski nadzor po predstavkama	15
			Kontrola izvršenja rješenja	58
Poduzete mjere	Rješenja	97	Rješenja o zabrani	23
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	41
			Rješenja o upozorenju	33
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	37	Iznos izrečenih novčanih kazni: 146.500,00 KM	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			8	
Broj zaprimljenih predstavki			14	

Kantonalna farmaceutska inspekcija je u mjesecu februaru, oktobru i novembru, radila i u dane vikenda, u redovnom radnom vremenu, kao i u drugoj smjeni, pri čemu su izvršeni nadzori u tri općine, te su kontrolisani kozmetički saloni u cilju utvrđivanja da li se vrši promet lijekovima i medicinskim sredstvima tipa hijaluronskih filera, botulinum toxinum i dr. izvan zdravstvenih ustanova, odnosno utvrđivanja da li subjekat nadzora neovlašteno vrši promet medicinskim sredstvima, te su kontrolisane i apoteke u cilju utvrđivanja poštivanja propisa iz Zakona o apotekarskoj djelatnosti. U izvršenim inspekcijskim nadzorima u apotekama su utvrđene nepravilnosti, za koje su poduzete upravne mjere, te izdati prekršajni nalozi.

U izvještajnom periodu kantonalna farmaceutska inspekcija je zaprimila prijavu Premijera Vlade Federacije zaprimljenu putem sistema „Zaštita radnika“, a ovom organu proslijeđenu od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove. S tim u vezi izvršeno je 19 nadzora u 6 općina Kantona.

U izvještajnom periodu, u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola prometa neregistrovanim lijekovima,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola načina zbrinjavanja farmaceutskog otpada,
- kontrola izdavanja lijekova na neispravnu medicinsku dokumentaciju (recept),
- kontrola prometa opojnim drogama,
- kontrola prometa lijekova i medicinskih sredstava izvan zdravstvenih ustanova, odnosno van obima Rješenja,
- kontrola upotrebe dermalnih filera od strane osoba koje ne ispunjavaju uslove za nabavku i promet lijekovima i medicinskim sredstvima (kozmetički saloni),
- kontrola prodaje lijekova putem interneta,
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

Nepravilnosti po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđene prilikom inspekcijskog nadzora iz oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na:

- neobezbjedivanje odgovarajućih uslova za čuvanje lijekova,
- izdavanje lijekova na recept od strane neovlaštenog kadra,
- izdavanje lijekova na neispravnu medicinsku dokumentaciju (recept),

- neblagovremeno zbrinjavanje farmaceutskog otpada,
- izdavanje lijekova protivno režimu izdavanja definisanog u dozvoli za promet izdatom od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH,
- neregularnosti u vođenju knjige evidencije prometa opojnih droga,
- nelegalna prodaja lijekova putem interneta,
- neusklađivanje Rješenja kojim se odobrava obavljanje apotekarske djelatnosti

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od uočenih problema je dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koji za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa, te bi se ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo stanje u oblasti farmacije, te subjektima omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

Jedan od najvećih problema su duge liste čekanja kod doktora, pri čemu su pacijenti "prisiljeni" kupovati lijekove bez posjedovanja recepta od ljekara, kako bi obezbijedili potrebnu terapiju, a što je zabranjeno po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti. Reorganizacijom zdravstvenog sistema, te skraćivanjem listi čekanja, ovaj problem bi se prevazišao. Prijedlog za rješavanje navedenog problema je uvođenje elektronskih zdravstvenih knjižica te uvezivanje informacionih sistema Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK sa zdravstvenim ustanovama u kojima se propisuju recepti, tako da pacijenti ne moraju čekati kod doktora na propisivanje hronične terapije, te time stvarati nepotrebne gužve, nego je dovoljno samo da se u Domu zdravlja ili ambulanti u sistemu "aktivira" elektronski recept, koji pacijent onda može realizirati u apoteci i bez odlaska ljekaru. Uvođenjem ovakve prakse, smanjile bi se liste čekanja u domovima zdravlja i ambulantama, zdravi pacijenti koji trebaju samo terapiju ne bi dolazili u kontakt sa bolesnim pacijentima, te bi se rasteretili ljekari koji bi se mogli više posvetiti bolesnim pacijentima.

Još jedan uočeni problem je nemogućnost kucanja pojedinačnih pakovanja u sistemu E recept. Naime, kada ljekar propiše više od jedne kutije lijeka na jedan recept, apotekarski radnici moraju realizirati ukupnu količinu propisanog lijeka. Problem nastaje kada pacijenti ne žele da uzmu sve propisane kutije lijeka, jer kod kuće imaju već neku zalihi tog lijeka. To dovodi do neracionalnog utroška sredstava ZZO ZDK, kao i nemogućnosti utvrđivanja kolika je komplijanca pacijenata, jer ljekari uvidom u sistem misle da je pacijent uzeo svu propisanu terapiju i da istu redovno koristi. Uvođenjem mogućnosti u sistem da na propisanu veću količinu lijeka (npr. 3 kutije) apotekari mogu realizirati samo jednu, a ostale kutijice da ostanu nerealizirane i validne u sistemu do 15 dana, postigla bi se veća ušteda novca u ZZO ZDK, ne bi se stvarale bespotrebne zalihe lijekova kod pacijenata, smanjio bi se potencijalni farmaceutski otpad koji pacijenti najčešće bacaju u komunalni otpad i time ugrožavaju okoliš, te bi ljekari imali bolji uvid u to kako pacijenti koriste terapiju.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona izradila i u formi prijedloga uputila Vladi Zeničko-dobojskog kantona Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona, na koji je Vlada Zeničko-dobojskog kantona dala saglasnost na 29. sjednici, održanoj 31.05.2024. godine. Pravilnik je objavljen u službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona broj:16/24 od 22.08.2024. godine.

Pored navedneog, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona je izradila i u formi prijedloga uputila Vladi Zeničko-dobojskog kantona Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, kojeg je Vlada uputila na Skupštinu, a koji je Skupština Zeničko-dobojskog kantona donijela na 30. sjednici, održanoj dana 17.09.2024. godine, te je objavljen u „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:18/24 od 26.09.2024. godine.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

- Naziv materijala:

Godišnji Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01.2025-31.12.2025. godine.

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjen je tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (49) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (6) rješenja i (1) zaključak, te je shodno tome u izvještajnom periodu doneseno ukupno 56 rješenja.

Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za I-XII 2009. godine (godišnji izvještaj).

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
2009	65	1	65	20	11	1

2. Drugi kontinuirani poslovi

U toku 2025. godine, a u cilju preduzimanja prventivnih mjera na suzbijanju nezakonitosti i adekvatnog korištenja resursa uvedene su mjere:

- * Zaključen je ugovor za satelitsko praćenje kretanja vozila, brzina, kao i potrošnja goriva;
- * proceduralna kontrola predmeta uz striktno poštivanje samostalnosti rada inspektora;
- * druge mjere na poboljšanju radne discipline zaposlenika (disciplinski postupci, kontrola eventualne zloupotrebe instituta bolovanja, idr.)

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja
Tabelarni prikaz

**UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD
JANUAR – DECEMBAR 2024. GODINE I JANUAR - DECEMBAR 2025. GODINE**

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (Brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	1480	1480	1510	1552	102%	104,86%	219 14,50%	288 18,55%	694 45,96%	865 55,73%	913 60,46%	1153 74,29%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	363	363	375	377	103%	103,85%	124 33%	141 37,40%	115 30,66%	106 28,11%	239 63,73%	247 65,51%
Tržišno-turističko-ugostiteljska	2596	2645	2894	2690	111%	101,70%	628 21,70%	598 22,23%	1078 37,24%	1113 41,37%	1706 58,94%	1711 63,60%
Inspekcija za cestovni promet	604	738	655	746	108%	101,08%	78 11,90%	61 8,17%	533 81,37%	853 114,34%	611 93,28%	914 122,52%
Inspekcija za ceste	160	160	169	234	105%	146,25%	38 22,48%	53 22,64%	22 13,01%	42 17,94%	60 35,50%	95 40,59%
Elektroenergetska inspekcija	155	155	156	117	100%	75,48%	38 24,35%	25 21,36%	12 7,69%	12 10,25%	50 32,05%	37 31,62%
Termoenergetska	172	172	172	173	100%	100,58%	186 108,13%	519 300%	4 2,42%	1 0,57%	190 110,46%	520 300,57%
Rudarskogeološka	70	70	70	72	100%	102,85%	8 11,42%	11 15,27%	20 28,57%	9 12,5%	28 70%	20 27,77%
Poljoprivredna inspekcija	627	627	806	759	128,55%	121,05%	8 0,99%	25 3,29%	370 45,91%	331 43,61%	378 46,90%	356 46,90%
Vodna inspekcija	330	330	377	370	114,24%	112,12%	41 10,68%	43 11,62%	24 6,34%	44 11,89%	65 17,24%	87 23,51%
Šumarska inspekcija	340	340	345	343	101,47%	100,88%	63 18,26%	68 19,82%	26 7,54%	43 12,54%	89 25,80%	111 32,36%
Inspekcija zaštite okoline	310	150	313	160	100,97%	106,67%	75 23,96%	26 16,25%	11 3,51%	16 10,00%	86 27,48%	42 26,25%
Građevinska inspekcija	160	160	175	111	109,38%	69,37%	6 3,43%	1 0,90%	12 6,86%	0	18 10,29%	1 0,90%
Veterinarska inspekcija	4160	4160	4925	4471	118,39%	107,48%	336 12,77%	219 4,90%	160 6,08%	104 2,32%	496 18,84%	323 7,22%
Zdravstvena inspekcija	160	160	170	173	106,25%	108,13%	36 21,18%	69 39,88%	29 17,06%	21 12,14%	65 38,24%	90 52,02%
Sanitarna inspekcija	560	702	776	937	138,57%	133,48%	324 41,75%	385 41,09%	117 15,08%	215 22,94%	441 56,83%	600 64,03%
Farmaceutska inspekcija	160	208	163	242	101,86%	116,35%	42 25,77%	97 40,08%	27 16,56%	37 15,29%	69 42,33%	134 55,37%

2. PROGRAMSKA ORJENTACIJA

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2025. godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

1. Strateški ciljevi

- A. Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, spriječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
- obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš
 - subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- B. Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenom u tački A. kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- C. Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

2. Kratkoročni ciljevi

Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:

- a) Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena.
- b) Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
- c) Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, informatička oprema, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva,
- d) Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa).

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-XII 2025. godinu:

Konto	Naziv izdatka	Budžet za I-XII/2025.	Izvršenje I-XII/2025.
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	3.394.000	3.417.669
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	475.000	454.946
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	271.800	264.556
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	169.000	129.782
613100	PUTNI TROŠKOVI	8.000	5.465
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	20.000	19.417
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	14.000	10.583
613400	NABAVKA MATERIJALA	31.000	18.149
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	30.000	16.963
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	10.000	5.706
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	56.000	53.499
821300	NABAVKA OPREME	165.000	164.948
821500	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA U OBLIKU PRAVA	413.000	20.779
821600	REKONSTRUKCIJA I INVENSTICIONO ODRŽAVANJE	1.000	0,00
	UKUPNO	4.888.800	4.452.680

Dostavljeno:
 1x Skupština ZDK
 1x Vlada ZDK
 1x a/a

 DIREKTOR
 Besim Spahić